

Tulevaisuusvaliokunta

Keskiviikko 22.4.2026 klo 9.00—10.58

Läsnä

puheenjohtaja Anna Kontula vas
varapuheenjohtaja Timo Harakka sd
jäsen Eeva-Johanna Eloranta sd (4, 5, 6) (3 osittain)
jäsen Kaisa Garedeu ps
jäsen Lotta Hamari sd (1, 2, 3) (4 osittain)
jäsen Harry Harkimo liik (1, 2) (3 osittain)
jäsen Terhi Koulumies kok (1, 2, 3) (4 osittain)
jäsen Sheikki Laakso ps
jäsen Niina Malm sd (3, 4 osittain)
jäsen Krista Mikkonen vihr
jäsen Mikko Ollikainen r
jäsen Martin Paasi kok (4, 5, 6) (3 osittain)
jäsen Mikko Polvinen kesk (1, 2) (3 osittain)
jäsen Ville Vähämäki ps (4, 5, 6) (3 osittain)
jäsen Sinuhe Wallinheimo kok (3, 4 osittain)
varajäsen Merja Rasinkangas ps (3, 4 osittain)

Sihteeri

valiokuntaneuvos Olli Hietanen

Valiokunnan pysyvä asiantuntija

Maria Höyssä

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 10 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Valtioneuvoston tulevaisuusselonteon ensimmäinen osa Strateginen toimintaympäristöanalyysi sekä skenaarioita vuoteen 2045

Valtioneuvoston selonteko VNS 7/2025 vp

Valiokunnan lausunto YmVL 22/2025 vp

Valiokunnan lausunto PuVL 15/2025 vp

Valiokunnan lausunto SuVL 9/2025 vp

Valiokunnan lausunto SiVL 20/2025 vp

Valiokunnan lausunto MmVL 1/2026 vp

Pöytäkirja TuVP 19/2026 vp

Valiokunnan lausunto TyVL 1/2026 vp
Valiokunnan lausunto TrVL 1/2026 vp
Valiokunnan mietintöluonnos Valtioneuvoston tulevaisuusselonteon ensimmäinen osa Strateginen toimintaympäristöanalyysi sekä skenaarioita vuoteen 2045 ; A 3

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Kappaleen 46 kolmannen rivin luetteloon ilmauksen ”teknologinen kehitys” jälkeen lisättiin yksimielisesti kohta ”päätöksenteon rakenteet”.

Kappaleesta 57 poistettiin yksimielisesti viimeinen virke: ”Samalla ”rauha” kaventuu joissakin kehyksissä diileiksi ja kontrolliksi, ja sodan sekä rauhan retoriikka limittyä (esim. interventioiden perustelu ”rauhan edistämiseksi”), mikä hämärtää normatiivisia pidäkkeitä.”

Kappaleen 90 kuudennelta riviltä korvattiin yksimielisesti sana ”ja” sanalla ”sekä”.

Kappale 123, otsikko ”Yleisvarautumista kaikkiin ekokriisi-skenaarioihin” poistettiin yksimielisesti.

Kappaleen 124 listalta poistettiin yksimielisesti viides ja kuudes kohta.

Kappaleen 124 listan seitsemäs kohta muutettiin yksimielisesti muotoon: ”Omavaraisuusnäkökulma ja kaupungeissa tapahtuva muutos eivät näy selonteossa: Tulevaisuudessa kaupungit vihertyvät, energiantuotantoa siirtyy katoille ja rakennuskanta muuntuu.”

Kappale 125, otsikko ”Ruokavarautuminen” poistettiin yksimielisesti.

Kappaleen 126 listan ensimmäisessä kohdassa lisättiin yksimielisesti ensimmäiseksi sanaksi ”Tarvitaan”.

Kappaleen 126 listan ensimmäisen kohdan toiseksi viimeisen rivin ilmaus ”lisääminen voi” muutettiin yksimielisesti muotoon ”lisäämisellä voidaan”.

Kappaleen 126 listasta poistettiin yksimielisesti kohdat 2, 4 ja 7.

Kappaleen 126 listan kolmannen kohdan ensimmäinen lause ennen kaksoispistettä muutettiin yksimielisesti muotoon: ”Kasviproteiinien pullonkaulojen ratkaisemiseksi tarvitaan jalostusteollisuuden kehittämistä”.

Pöytäkirja TuVP 19/2026 vp

Kappaleen 126 listan viidennen kohdan ensimmäinen lause jaettiin yksimielisesti kahdeksi seuraavasti: ”Ruokastrategia ei voi olla ”yhteen siirtymään keskittyvä”. Aiemmin on pärjätty vähemmällä kotieläintuotannolla ja viljely oli monipuolisempaa.”

Kappale 127, otsikko ”Sote-varautuminen” poistettiin yksimielisesti.

Kappaleen 128 listasta poistettiin yksimielisesti kohdat 5 ja 6.

Kappaleen 128 listan neljännen kohdan ensimmäinen virke muutettiin yksimielisesti muotoon: ”Vallitseva narratiivi on sähköistyminen ja sähkön kulutus yhteiskunnassa (datakeskukset jne.) kasvaa.”

Kappaleen 128 listan viimeinen kohta muutettiin yksimielisesti muotoon: ”Hillinnän onnistuminen voi aikaansaada ”positiivisia keikahduspisteitä”.

Kappaleen 134 ensimmäisen sisennetyn kappaleen neljännen alimman rivin sana ”totuudesta” korvattiin yksimielisesti sanalla ”tosiasioista”.

Kappaleen 134 ensimmäisen sisennetyn kappaleen viimeinen virke poistettiin yksimielisesti.

Kappaleen 134 toisen sisennetyn kappaleen toinen lause muutettiin yksimielisesti muotoon: ”Esimerkiksi ilmaston lämpenemisen seurauksena voi syntyä AMOC, joka toteutuessaan pakastaa pohjoista ja edellyttää siksi täysin erilaista varautumista kuin pelkkä lämpötilan nousu.”

Kappaleen 134 kolmannen sisennetyn kappaleen ensimmäinen lihavoitu lause muutettiin yksimielisesti muotoon: ” Meidän on ymmärrettävä ja tiedostettava maailmanjärjestyksen sirpaloituminen.”

Kappaleen 134 kolmannen sisennetyn kappaleen toiseen lauseeseen lisättiin yksimielisesti sana ”kansainvälisen”.

Kappaleen 134 kolmannelta sisennetystä kappaleesta poistettiin yksimielisesti kohta ”Tulevaisuusvaliokuntakin totesi jo lausunnossaan TuVL 2/2017 vp— E 123/2016 vp, että: ”Maailmanpolitiikan viimeaikaiset tapahtumat USA:ssa, Lähi-idässä ja Venäjän lähialueilla sekä Aasian maiden painoarvon kasvu maailmanpolitiikassa ovat asettaneet EU:n uusiin kansainvälisiin rooleihin, joihin se ei itse ole pyrkinyt ja valmistautunut” ja tulevaisuusmietinnössään (TuVM 1/2018 vp— VNS 5/2018 vp), että: ”Globaalin toimintaympäristön epävarmuuden vuoksi on analysoitava entistä laaja-alaisemmin myös sellaisia skenaarioroita, joissa kansainvälisen yhteistyön kehityskulku ei ole toivotunlaista. Tämä ei ole ristiriidassa virallisten tavoitteiden edistämisen kanssa, vaan varautumista vaihtoehtoihin tulevaisuuksiin”.

Pöytäkirja TuVP 19/2026 vp

Kappaleen 134 neljännen sisennetyn kappaleen ensimmäinen lause muutettiin yksimielisesti muotoon: ”Meidän on edistettävä oikeudenmukaista kestävyysmurrosta ja sopeuduttava moniulotteiseen ekokriisiin.”

Kappaleen 134 viimeisen sisennetyn kappaleen kaksi viimeistä virkettä muutettiin yksimielisesti muotoon: ”Teknologiakehitys tulee olemaan elämäämme vaikuttava valtava muutosvoima etenkin, kun uusia toiminnallisuuksia mahdollistavien teknologioiden taustalla on käynnissä kiihkeä geopoliittinen kilpajuoksu, jonka johdosta riskejä hillitseviä kansainvälisiä sopimuksia on vaikea saada aikaan, ja kun teknologiakehitys voi myös lisätä luonnonvarojen kulutusta. Jatkossa onkin syytä edistää tekoälyratkaisuja, jotka hillitsevät ja torjuvat ekokriisejä ja lisäävät globaalia hyvinvointia.”

Kappaleen 135 ensimmäisen sisennetyn kappaleen neljännellä rivillä korvattiin yksimielisesti sana ”huono-osaisuuden” sanalla ”sosiaalisen”.

Kappaleen 135 neljännen sisennetyn kappaleen neljänneltä riviltä poistettiin yksimielisesti virkkeet: ”Lisäksi uudenlaisen arjen konkretian visiointi eri skenaarioissa mahdollistaa keskustelun ei vaan varautumisesta, vaan myös mahdollisuuksista, joita muutokset avaavat. Tulevaisuuden vahvempi ja vuorovaikutteisempi haltuunotto yksilön tasolla vahvistaa myös tulevaisuususkoa.”

Kappaleen 135 viidennen sisennetyn kappaleen neljänneltä riviltä poistettiin yksimielisesti virke: ”Kansalaiskeskustelut vahvistavat yhteiskunnallista luottamusta, suvaitsevaisuutta, tulevaisuususkoa, demokratiaa ja omistajuutta yhteiseen tulevaisuuteen.”

Kappaleen 135 kuudennen sisennetyn kappaleen toiseksi viimeisellä rivillä korvattiin yksimielisesti sana ”toteuttaa” sanalla ”käynnistää”.

Valiokunnan kannanottoehdotuksen ensimmäisen kohdan neljänneksi viimeisellä rivillä korvattiin yksimielisesti sana ”toteuttaa” sanalla ”käynnistää”.

Valiokunnan kannanottoehdotuksen kolmannen kohdan sana ”uhkiin” korvattiin yksimielisesti sanalla ”muutoshaasteisiin”.

Valiokunnan kannanottoehdotuksen viidennen kohdan loppuosa muutettiin yksimielisesti muotoon: ”sekä innovaatiovetoisessa ja kestävässä kasvussa”.

Valiokunnan kannanottoehdotuksen kuudennen kohdan loppuun lisättiin yksimielisesti sanat: ”ja jatkaa työtä niiden ratkaisemiseksi”.

Valiokunnan kannanottoehdotuksen seitsemännestä kohdasta poistettiin yksimielisesti kaksi viimeistä sanaa: ”tulevaisuususkon edistämiseksi”.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

Pöytäkirja TuVP 19/2026 vp

4. Ruokapoliittinen selonteko kansallisesta ruokastrategiasta

Valtioneuvoston selonteko VNS 1/2026 vp

Muu asiakirja Asiantuntijasuunnitelma_VNS1_2026vp.pdf ; A 4

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

Valiokunta keskusteli asiantuntijasuunnitelmasta liitteen mukaisesti. Liite.

5. Muut asiat

-

6. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 29.4.2026 klo 9.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Olli Hietanen